

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย(Descriptive Research)เพื่อศึกษา "ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษา กับพฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข" โดยผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 336 ฉบับ จากที่ส่งเก็บข้อมูลทั้งหมด 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.5 ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์พฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล โดยรวม เสนอเป็นค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (แสดงไว้ในตารางที่ 3)
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล และบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ รายด้าน เสนอเป็นค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (แสดงไว้ในตารางที่ 4-5)
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษา กับพฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณ วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข (แสดงไว้ในตารางที่ 6)
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวพยากรณ์กับพฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล และสมการพยากรณ์พฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล (แสดงไว้ในตารางที่ 7)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
p	แทน	ระดับของความมีนัยสำคัญ
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
$R_{y.1,2}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์เชิงทำนาย
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์
X_1	แทน	บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์
X_2	แทน	ความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษา
Y	แทน	พฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์พฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณ ของนักศึกษาพยาบาลในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์พฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณ ของนักศึกษาพยาบาลในรูปคะแนนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ความผูกพันทางจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล โดยรวม

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ความผูกพันทางจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล และพฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล โดยรวม (n = 386)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์	3.08	0.74	ปานกลาง
ความผูกพันทางจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล	3.78	0.48	สูง
พฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล	3.46	0.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 โดยรวม พบว่า นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกกระทรวงสาธารณสุข มีพฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และอาจารย์พยาบาลปฏิบัติบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณ ตามการรายงานของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ส่วนความผูกพันทางจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล พบว่าอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล
และบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ฝายด้าน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมพยาบาลจิตวิญญาณของ
นักศึกษาพยาบาล จำแนกตามฝายด้าน (n = 386)

พฤติกรรมพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการส่งเสริมการรับรู้ถึงคุณค่าของตนเองแก่ผู้ป่วย	3.99	0.52	สูง
ด้านการสร้างความหวังและกำลังใจแก่ผู้ป่วย	3.87	0.60	สูง
ด้านการรับฟังและมีเทคนิคในการสื่อสารกับผู้ป่วย	3.75	0.59	สูง
ด้านการส่งเสริมความรู้สึกมีอำนาจในตนเองแก่ผู้ป่วย	3.57	0.61	สูง
ด้านการพยาบาลแบบร่วมในความรู้สึกของผู้ป่วย	3.56	0.57	สูง
ด้านการจัดหาแหล่งสนับสนุนทางจิตวิญญาณแก่ผู้ป่วย	2.86	0.82	ปานกลาง
ด้านการส่งเสริมความผาสุกทางจิตวิญญาณแก่ผู้ป่วย	3.12	0.76	ปานกลาง
ด้านการเรียนรู้ศึกษาพร้อมกับผู้ป่วย	2.97	0.84	ปานกลาง
โดยรวม	3.46	0.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า คะแนนพฤติกรรมพยาบาลจิตวิญญาณของ
นักศึกษาพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.46
และเมื่อจำแนกเป็นฝายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมการรับรู้ถึงคุณค่าของตนเองแก่ผู้ป่วย
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.99 และด้านการจัดหาแหล่งสนับสนุนทางจิตวิญญาณแก่ผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด 2.86

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ตามการรายงานของนักศึกษา ราชดำน (n = 386)

บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ตามการรายงานของนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
บทบาทการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการพยาบาลจิตวิญญาณ	3.30	0.82	ปานกลาง
บทบาทการประสานงานในคลินิกให้เกิดกิจกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณ	2.60	0.92	ปานกลาง
บทบาทพยาบาลในฐานะครูประจำตีผู้ป่วย	3.33	0.75	ปานกลาง
โดยรวม	3.08	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์พยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ปฏิบัติบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณ ทั้ง 3 บทบาทในระดับปานกลาง โดยสามารถเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยของบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ตามการรายงานของนักศึกษา ราชดำน ทั้งหมดจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บทบาทพยาบาลในฐานะครูประจำตีผู้ป่วย บทบาทการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการพยาบาลจิตวิญญาณ และบทบาทการประสานงานในคลินิกให้เกิดกิจกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของ
อาจารย์ ความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษา กับพฤติกรรมกรรมการพยาบาล
จิตวิญญาณ โดยรวม ตามการรายงานของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบัน
พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์
ความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษา กับพฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณ
โดยรวม ตามการรายงานของนักศึกษา

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์	0.54*
ความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล	0.52*

*p < .05

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าบทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์
มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล มีความ
สัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ.05

ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยไทย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับพฤติกรรมการพยาบาล จิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล และสมการพยากรณ์พฤติกรรมการพยาบาล จิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล

ตารางที่ 7 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างบทบาทการสอนการพยาบาล จิตวิญญาณของอาจารย์ ความผูกพันทางจิตวิญญาณของนักศึกษา กับพฤติกรรม การพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้วิธี Multiple Correlation and Prediction

	Interrelations			Mean	S.D.	Beta
	X ₁	X ₂	Y			
บทบาทการสอนการพยาบาล จิตวิญญาณของอาจารย์(X ₁)	1.00	0.42	0.54	3.08	0.74	0.39 (b ₁)
ความผูกพันทางจิตวิญญาณ ของนักศึกษา(X ₂)		1.00	0.52	3.78	0.48	0.36 (b ₂)
พฤติกรรมการพยาบาล จิตวิญญาณของนักศึกษา(Y)			1.00	3.46	0.49	-

จากข้อมูลในตารางที่ 7 พบว่า เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ (Gene and Julian, 1970: 186-191) (สูตรดูในภาคผนวก ข) พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุด คือ บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ ($b_1 = 0.39$) รองลงมาคือ ความผูกพันทางจิตวิญญาณของนักศึกษา ($b_2 = 0.36$)

แสดงว่า บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์พฤติกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล รองลงมา คือ ความผูกพันทางจิตวิญญาณของนักศึกษา ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์เท่ากับ $0.40 (R_{y,1,2} = 0.40)$ นั่นคือ บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์ และความผูกพันทางจิตวิญญาณของนักศึกษา สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรม การพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาได้ดีกว่าการใช้ตัวพยากรณ์ตัวเดียว โดยตัวพยากรณ์ ทั้ง 2 ตัว

สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาลได้ร้อยละ 40 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาลได้ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.33 + 0.25 \text{ ROLE} + 0.36 \text{ WELL-BEING}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.39 \text{ ROLE} + 0.36 \text{ WELL-BEING}$$

ROLE หมายถึง บทบาทการสอนการพยาบาลจิตวิญญาณของอาจารย์

WELL-BEING หมายถึง ความผาสุกทางจิตวิญญาณของนักศึกษาพยาบาล